

LAPUAN⁺
HIIPPAKUNTA

LAPUAN⁺
HIIPPAKUNTA

Kirkollisen lainsäädännön uudistus

- Voimaan 1.7.2023
- Seurakunnilla siirtymäaika 31.12.2023
 - Hallintosääntö

Uudet säädökset

- Kirkkolaki
- Laki evankelis-luterilaisen kirkon viranhaltijasta
- Laki evankelis-luterilaisen kirkon työmarkkinalaitoksesta
- Laki evankelis-luterilaisen kirkon eläkerahastosta
- Kirkkojärjestys

Uudistuksen tavoitteet

- Kodifiointi
- Pykälien siirto Kirkkolaista kirkkojärjestykseen ja erillislakeihin
- PL 76 §: Kirkkolaissa säädetään evankelis-luterilaisen kirkon järjestysmuodosta ja hallinnosta.
- Johdonmukaisempi ja selkeämpi rakenne
- Sääntely lisääntyy
- Vaikuttavuuden arvioinnin onnistuminen?

Seurakuntajaon muuttaminen

- Määritelmä, mitä seurakuntajaon muuttamisella tarkoitetaan:
- Seurakuntajaon muuttamisella tarkoitetaan, että:
 - 1) seurakunta lakkaa sen liittyessä toiseen seurakuntaan;
 - 2) seurakunnat lakkaavat niiden yhdistyessä uudeksi seurakunnaksi
 - 3) seurakunnan alue jaetaan kahden tai useamman seurakunnan kesken siten, että jaettava seurakunta lakkaa;
 - 4) osa seurakunnan alueesta siirretään toiseen seurakuntaan
 - 5) perustetaan uusi seurakunta; tai
 - 6) seurakunta lakkautetaan.

Seurakuntajaon muuttaminen

- Kirkkolakiin lisätty säännös seurakuntajaon muuttamisen edellytyksistä, jotka otettava huomioon seurakuntajakoa koskevassa valmistelussa ja päätöksenteossa (KL 2:13). Säännös vastaa voimassa olevaa hallintokäytäntöä.
- Seurakuntajakoa voidaan muuttaa, jos muutos on kirkon tehtävän toteuttamisen kannalta tarkoituksenmukainen ja muutos parantaa seurakuntien tai seurakuntayhtymän toimintakykyä, toiminnan taloudellisuutta tai seurakuntalaisten kielellisten oikeuksien toteuttamista.
- Seurakuntajakoa voidaan muuttaa vain erityisen painavasta syystä, jos muutoksesta aiheutuu, että seurakunnan enemmistön kieli muuttuu vähemmistön kieleksi.

Seurakuntajaon muuttaminen

- Seurakunnan jäsenten vaikutusmahdollisuuksia seurakuntajaon muutoksessa on parannettu.
- Kirkkoneuvoston ja seurakuntaneuvoston tiedottamisvelvollisuutta on laajennettu siten, että seurakuntalaisille on viipymättä ilmoitettava seurakuntajaon muuttamista koskevasta aloitteesta (KL 2:14).
- Seurakuntalainen voi jättää aloitteesta kannanoton tuomiokapitulille 14 päivän kuluessa aloitetta koskevan kuulutuksen julkaisemisesta. Kuulutus julkaistaan KJ 10 luvun 2 §:n säätämällä tavalla yleisessä tietoverkossa ja paikkakunnalla yleisesti leviävässä sanomalehdessä.

Seurakuntajaon muuttaminen

- Seurakuntajaon yhteydessä perustettavan järjestelytoimikunnan puheenjohtajaksi määrätään uuden tai laajenevan seurakunnan kirkkoherra. Tämä tukee kirkkoherran asemaa muutostilanteessa ja selkeyttää toimikunnan asettamista.
- Järjestelytoimikunta asetetaan kun kirkkohallitus on perustanut uuden seurakunnan tai kun seurakuntia yhdistetään.
- Seurakuntajako koskeviin omaisuuden sekä velkojen ja muiden sitoumusten jakoperusteisiin on lisätty säännös tilanteesta, jossa aiempi seurakuntajaon muuttaminen joudutaan purkamaan. Jakoperusteista voidaan poiketa, jos niiden säännönmukainen soveltaminen johtaisi kohtuuttomaan lopputulokseen.

Seurakunnan osa-alue ja sen hallinto

- Seurakunta voi järjestää osa-alueensa hallinnon nykyistä vapaammin. Enää ei säädetä kappeliseurakunnasta tai seurakuntapiiristä.
- Kirkkovaltuusto tai seurakuntaneuvosto voi järjestää seurakunnan osa-aluetta koskevaa hallintoa turvatakseen seurakunnan tehtävän toteutumisen ja osa-alueella asuvien jäsenten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet (KL 3:8).
- Seurakunta voi päättää siitä, millainen rooli, tehtävät ja toimivalta alueelliselle toimielimelle annetaan. Seurakunta voi nykyistä vapaammin päättää toimielimen nimestä ja kokoonpanosta.
- Alueellisen toimielimen jäseneltä voidaan edellyttää, että hän asuu asianomaisella alueella.

Seurakuntalaisen osallistumis- ja vaikuttamis- mahdollisuus

- Osittain uudistetussa kirkkolain 3 luvun 3 §:n säännöksessä säädetään yleisesti seurakunnan jäsenen oikeudesta osallistua seurakunnan toimintaan ja vaikuttaa sen päätöksentekoon.
- Seurakunnalla edelleen tiedotusvelvollisuus vireillä olevista yleistä mielenkiintoa herättävistä asioista.
- Osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia voidaan edistää erityisesti järjestämällä keskustelu- ja kuulemistilaisuuksia ja selvittämällä seurakunnan jäsenten mielipiteitä ennen päätöksentekoa.
- Säännös seurakuntalaisen aloiteoikeudesta ennallaan. Koskee myös luottamushenkilön aloiteoikeutta, josta ei enää ole erillisiä säännöksiä. Tarkempia määräyksiä aloitteiden käsittelystä voidaan ottaa työjärjestyksiin tai ohje- ja johtosäätöihin.

Nuorten vaikuttajaryhmät

- Pakollisia
- Seurakunnan on asetettava vaikuttajaryhmä ja huolehdittava sen toimintaedellytyksistä.
- Voi olla usean seurakunnan yhteinen, esim. seurakuntayhtymän, naapuriseurakuntien tai rovastikunnan yhteinen
- Valittavien tulee olla konfirmoituja alle 29-vuotiaita seurakunnan jäseniä.
- Valintatapa ja nuorten lukumäärä päätetään paikallisesti.
- Tehtävä: vaikuttaa asioiden valmisteluun ja päätöksentekoon sekä osallistua seurakunnan toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen

Alistusmenettelyiden poistuminen

- Kiinteistöjen luovuttaminen
- Hautustoimen ohjesääntö, hautausmaakaava, käyttösuunnitelma
- Pääjumalanpalveluksen alkamisaika

Kiinteistöjen luovuttaminen

- Seurakunta voi myydä, vaihtaa tai muuten luovuttaa tai antaa vuokralle vähintään kymmeneksi vuodeksi kiinteää omaisuuttaan tarjouskilpailulla. Tarjouskilpailun on oltava avoin ja siitä on tiedotettava riittävästi.
- Jos seurakunta luovuttaa tai antaa vuokralle vähintään kymmeneksi vuodeksi kiinteää omaisuuttaan ilman tarjouskilpailua, puolueettoman asiantuntijan on arvioitava kiinteistön markkina-arvo tai markkinaperusteinen vuokrataso.
- Sääntelyssä on huomioitu EU:n kilpailusäännösten valtiontukea koskevat linjaukset, jotka koskevat maa-alueiden ja rakennusten luovutusta ja pitkäaikaista vuokraamista.

Kirkolliset rakennukset ja suojeļu

- Lupamenettely
- Kirkkohallituksen lupa ennen uuden kirkon tai siunauskappelin rakentamista tai hankkimista taikka muun rakennuksen muuttamista kirkoksi tai siunauskappeliksi
- Lupa tarvitaan myös suojellun kirkollisen rakennuksen olennaiseen muuttamiseen tai purkamiseen taikka sen käyttötarkoituksen muuttamiseen sekä kirkon käytöstä luopumiseen

Muutoksia

- Ohjesäännöt: alistusmenettely poistuu
 - Erillisistä työjärjestyksistä, ohjesäännöistä ja johtokuntien johtosäännöistä luovutaan ja ne korvataan yhdellä hallintosäännöllä
- Hautausmaakiinteistöt
 - Päätökset seurakunnissa ja yhtymissä ilman alistusmenettelyä
- Vaakunat, sinetit ja leimat
 - Seurakunta ja hiippakunta hyväksyvät, alistusmenettelyä ei tarvita, koska kirkkojärjestyksessä on säännökset ulkoasusta ja muodosta

Hallintosääntö

- Seurakunnan olennainen asiakirja
- Ohjaa seurakunnan hallinnon toimintaa ja prosesseja
- Käyttäkää tähän aikaa
- Luottamushenkilöt ja henkilöstö

Hallintosääntö

Kirkkovaltuusto määrää päätösvallan siirrosta hallinto- tai johtosäännössä.

Kirkkovaltuusto hyväksyy seurakunnan hallintosäännön.

Hallintosääntö ja sen rakenne sisältää tarpeelliset määräykset:

- 1) Hallinto-organisaatio
seurakunnan hallinnon järjestämisestä ja toimielimistä;
- 2) Toimielinten tehtävät ja päätösvallan jako
pätösvallan siirtämisestä toimielimelle ja johtaville viranhaltijoille;
- 3) Kokousmenettely
toimielinten päätöksentekotavoista ja hallintomenettelyistä;
- 4) Erinäiset määräykset.
Istumajärjestykset, kyselytunti, iltakoulu
Sidonnaisuudet, aloitteet, asiakirjojen allekirjoittaminen

Hallintosääntö

- Hallintosäännöillä korvataan seurakuntien ja seurakuntayhtymien työjärjestykset, ohjesäännöt ja toimielinten johtosäännöt.
- Seurakuntayhtymän hallintosäännössä määrätään asioista, jotka koskevat
 - Yhteistä kirkkovaltuustoa
 - Yhteistä kirkkoneuvostoa
 - Seurakuntayhtymän johtokuntia
 - Seurakuntayhtymään kuuluvan seurakunnan hallintosäännössä ovat määräykset, jotka koskevat:
 - Seurakunnan johtokuntia
 - Vaikuttajaryhmiä
- Itsenäisen seurakunnan hallintosäännössä ovat määräykset, jotka koskevat:
 - Kirkkovaltuustoa
 - Kirkkoneuvostoa
 - Seurakuntaneuvostoa
 - Seurakunnan johtokuntia
 - Vaikuttajaryhmiä
- Lisäksi voi olla johtosääntöjä muita kuin toimielimiä varten esim. viranhaltijoiden johtosääntö

Hallintosääntö

- Vain tarpeelliset määräykset
- Määräykset eivät saa olla ristiriidassa uuden kirkkolain tai kirkkojärjestyksen kanssa.
- Toimielinten kokoonpano ja toimivalta
- Kokousmenettely ja päätöksenteko, esim. määräykset sähköisen kokouksen järjestämiseksi ja sähköisen päätöksentekomenettelyn käyttöön ottamiseksi (suljetut kokoukset)
- Asian esittely, käsittely, äänestäminen ja vaali
- Aloitteiden käsittely

Hallintosääntö

- Kokouksen johtaminen
- Varajäsenten kutsuminen
- Puheenvuorojen pituus yksittäisessä asiassa
- Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen
- Asian siirtäminen
- Mahdollista osa-aluehallintoa koskevat määräykset
- Viranhaltijoiden toimivalta
- Muut tarpeelliset määräykset esim. iltakoulu ja kyselytunti

Hallintosääntö

- Osa-aluehallinto
- Jos on osa-aluehallintoa, hallintosäännössä on määrättävä rajat ja nimi
- Jos useita osa-alueita, kaikista omat erilliset pykälät

Hallintosääntö

- Jos sidonnaisuuksien ilmoittaminen on päätetty ottaa käyttöön, määräykset sidonnaisuusilmoituksista ja sidonnaisuusrekisteristä
- Säädosviittaukset päivitettävä
- Saavutettavuus huomioitava, jos tulee verkkosivuille

Hallintosääntö

- Ei sisällä henkilöstöorganisaatiota
- Toimivallan delegointi
 - Voidaan määrätä viranhaltijoiden johtosäännössä

Hallintosääntö

- Delegoidun päätösvallan nojalla tehty päätös voidaan siirtää takaisin (yhteisen) kirkkoneuvoston tai seurakuntaneuvoston päätettäväksi (KL 10:10)
- Päätös voidaan säilyttää muuttamattomana tai se voidaan kumota, muuttaa tai palauttaa uudelleen käsiteltäväksi
- Viranhaltijapäätöksen tiedoksianto
- Prosessin suunnittelu
- Tiedottaminen
- Määräajat
- Esim.
 - Sähköpostilla tiedoksi kaikille, kolme päivää aikaa reagoida

Toimivallan siirtäminen

- Jos päätösvaltaa on delegoitu, ylempi toimielin ei voi ottaa asiaa ratkaistavakseen
 - poikkeuksena asian siirto ylemmän toimielimen käsiteltäväksi (KL 10:10 §)

Toimivallan siirtäminen

- Esim. työalan johtokunta
 - Johtaa ja kehittää sille kuuluvaa työalaa
 - Huolehtii työalansa yhteyksistä muuhun srk-työhön
 - Laatii neuvostolle työalan toimintasuunnitelman, talousarvioehdotuksen ja toimintakertomuksen
 - Tekee työalaansa koskevia esityksiä ja aloitteita
 - Huolehtii yhteyksistä muihin toimijoihin

Toimivallan siirtäminen

- Esim. osa-alueen johtokunta
 - Päättää srk:n talousarviossa sille osoitettujen varojen käytöstä
 - Suunnittelee ja kehittää srk:n hengellistä työtä alueellaan
 - Laatii neuvostolle aluettaan koskevan toimintasuunnitelman, talousarvioehdotuksen ja toimintakertomuksen

Päivitettäviä hallinnon sisäisiä määräyksiä

- Seurakuntayhtymän perussääntö
- Taloussääntö
- Hautaustoimen ohjesääntö
 - Uusi HTOS hyväksytään vasta voimaantulon jälkeen, jolloin ei tarvitse alistaa
- Hautainhoitorahaston säännöt
- Arkistosääntö ja arkistonmuodostussuunnitelma
- Muut säännöt, esim. palkkiosääntö

- Viranhaltijoiden johtosäännöt

- Diakonian johtosääntö
- Lähetystyön johtosääntö

Taloussääntö

- KL 6:4.1
- Kirkkovaltuusto määrää

Päätösten tiedoksi antaminen

- Pöytäkirja sellaisesta toimielimen tai viranhaltijan päätöksestä, josta seurakunnan jäsen saa tehdä oikaisuvaatimuksen tai valituksen, on pidettävä siihen liitettyine oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen tarkastamisen jälkeen yleisesti nähtävänä yleisessä tietoverkossa, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu.

Päätösten tiedoksi antaminen

- Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä siitä, kun pöytäkirja tai valitusviranomaisen päätös on julkaistu yleisessä tietoverkossa.
- 1+7+14

Henkilötietojen käsittely

- Henkilötietojen käsittelyyn diakoniatyössä sovellettavat säännökset tarkentuvat
 - Sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain 11 ja 13 § sekä 3 luku
 - Sosiaalihuollon asiakasasiakirjoista annettu laki
 - Potilaan asemasta ja oikeudesta annetun lain 12 ja 13 §

Arkistotoimi

- Arkistonmuodostajia ovat seurakunnat, hiippakunnat ja rovastikunnat.
- Seurakuntayhtymä ja siihen kuuluvat seurakunnat ovat yksi arkistonmuodostaja.
- Arkistotoimen järjestämisestä vastaa seurakunnassa kirkkoneuvosto ja seurakuntayhtymässä yhteinen kirkkoneuvosto.
- Arkistotoimen järjestämisestä vastuussa olevan on määrättävä se viranhaltija tai työntekijä, joka vastaa arkistotoimesta

Tiedonhallinta

- Asiakirjajulkaisuuskuvauus
- Tavoitteena on helpottaa tietoaineistojen omatoimista hakua ja käyttöä sekä tietopyynnön tekemistä
- Mitä tietoja on
- Missä niitä säilytetään
- Kuinka niitä pääsee tarkastelemaan

Sähköinen päätöksentekomenettely

- Toimielimelle kuuluvista asioista voidaan päättää sähköisesti ennen kokousta.
- Vapaaehtoinen päätöksentekotapa
- Soveltuu rutiiniluonteisten asioiden käsittelyyn suljetuissa kokouksissa ennen kokousta.
- Edellyttää soveltuvan tietojärjestelmän tai muun tietoteknisen ratkaisun käyttämistä tietoturvallisuusnäkökohdat huomioiden.
- Käsiteltävät asiat tulee yksilöidä kokouskutsussa ja samalla myös kertoa, mihin ajankohtaan mennessä asia voidaan sähköisesti käsitellä.
- Ei edellytä, että kokoukseen osallistuvilla on näkö- ja ääniyhteys, mutta edellyttää soveltuvaa tietojärjestelmää tai muuta ratkaisua.
- Ei ole julkista eikä yleisö voi sitä seurata. Siten sähköisen päätöksentekomenettelyn käyttäminen ei ole mahdollista toimielimen julkisessa kokouksessa.

Muutoksia

- Rippukoulun ohjesääntö poistuu
 - Piispainkokouksen rippikoulusuunnitelma, paikallinen suunnittelu
- Yksi kummi riittää
- Synodaalikokous tarvittaessa

Laki evankelisluterilaisen kirkon viranhaltijasta

- Vähäisiä muutoksia nykytilaan
- Kirkon virkaoikeudelliset säännökset
- Kirkon työsuhteita koskevat erityissäännökset
- Uudet säännökset viranhaltijoiden tasapuolisesta kohtelusta ja syrjintäkiellosta

Viestintä

Verkkosivu, Lapuan hiippakunta

Sisältää mm. hiippakunnan viralliset tiedotteet ja hiippakunnan koulutuskalenterin.

www.lapuanhiippakunta.fi

Verkkosivu, Piispa Matti Salomäki

Sisältää mm. piispan puheet ja julkaisut, sekä piispan kalenterin.

www.lapuanpiispa.fi

Facebook

Sisältää ajankohtaiset tiedotteet, linkkejä webinaareihin ja tietoa lähestyvistä koulutuksista, sekä kuulumisia eri puolilta hiippakuntaa.

facebook.com/lapuanhiippakunta

Instagram

Seuraajamme ovat kirkon piirissä työskenteleviä ja paljolti hiippakunnan ulkopuolelta, joten viestimme hiippakunnan ulkopuolelle mitä kuuluu Lapuan hiippakunnasta.

[@lapuanhiippakunta](https://www.instagram.com/lapuanhiippakunta)

Uutiskirje Lehtinen

Jaetaan sähköpostiin noin 8 kertaa vuodessa. Hiippakunnan työntekijöille ja luottamushenkilöille suunnattu. Sisältää mm. ajankohtaisia uutisia ja koulutuksia.

[Uutiskirje](#)

LAPUAN⁺
HIIPPAKUNTA

Kirkolliskokouksen ja hiippakuntavaltuuston vaalit

- 13.2.2024 tiistai
- Kirkolliskokous
 - 4 pappisedustajaa
 - 7 maallikkoedustajaa
- Hiippakuntavaltuusto
 - 7 pappisjäsentä
 - 14 maallikkojäsentä

Äänioikeudet

- Hiippakunnan papit
- Kirkkovaltuuston tai seurakuntaneuvoston ja yhteisen kirkkovaltuuston maallikkojäsenet
- Jos pappi on em. toimielimen jäsen, tilalle maallikkovarajäsen

Vaalilautakunta ja vaalikokoukset

- Nimetään syyskuun istunnossa
 - Tuomiokapituli ilmoittaa papeille ja seurakunnille
- Tuomiokapituli laatii äänioikeutetuista papeista luettelon ja toimittaa sen vaalilautakunnalle lokakuun loppuun mennessä
- **Kirkkoherra** toimittaa lokakuun loppuun mennessä vaalilautakunnalle luettelon kirkkovaltuuston tai seurakuntaneuvoston jäsenistä ja seurakunnasta valituista yhteisen kirkkovaltuuston jäsenistä. Jäseneksi valitun papin sijasta luetteloon merkitään 47 §:n 2 momentissa tarkoitettu varajäsen, jonka on oltava maallikko.

Vaalilautakunta ja vaalikokoukset

- **Kirkkoherra** lähettää vaalilautakunnalle vaalivuoden tammikuun 25 päivään mennessä ilmoituksen seurakunnan läsnä olevien jäsenten lukumäärästä
- Hiippakuntavaltuuston pappisjäsenten ja kirkolliskokouksen pappisedustajien vaaleissa äänestetään kunkin rovastikunnan pappien kokouksessa. Piispa äänestää tuomiorovastikunnassa.
- Hiippakuntavaltuuston maallikkojäsenten ja kirkolliskokouksen maallikkoedustajien vaaleissa äänestetään kunkin seurakunnan kirkkovaltuuston maallikkojäsenten kokouksessa tai seurakuntaneuvoston ja seurakunnasta yhteiseen kirkkovaltuustoon valittujen maallikkojäsenten yhteisessä kokouksessa. Tämän kokouksen kutsuu koolle **kirkkoherra** ja puheenjohtajana toimii seurakuntaneuvoston varapuheenjohtaja.